

LLEI 3/2003, DE 26 DE MARÇ, DE RÈGIM JURÍDIC DE L'ADMINISTRACIÓ DE LA COMUNITAT AUTÒNOMA DE LES ILLES BALEARS¹

(BOIB núm. 44, de 3 d'abril de 2003)

EXPOSICIÓ DE MOTIUS

I

Aquesta llei regula, en el marc del règim jurídic comú a totes les administracions públiques, l'organització i el funcionament de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears, com també les especialitats del procediment que li són aplicables.

La Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú, en la redacció que li dóna la Llei 4/1999, de 13 de gener, dictada en desplegament de l'article 149.1.18 de la Constitució Espanyola, té el caràcter de legislació bàsica i és aplicable, tal com ho diu el seu mateix títol, a totes les administracions públiques. Per tant, sorgeixen així la conveniència i l'oportunitat d'aprovar aquesta llei que, respectant la legislació bàsica estatal, perfila, dins l'àmbit de les competències previstes en l'Estatut d'autonomia en els articles 10.32, 11.1, 11.3 i 11.6, les peculiaritats de l'organització pròpia i les especialitats de procediment que hi són aplicables.

¹ Aquesta llei ha estat afectada per les disposicions següents: Llei 10/2003, de 22 de desembre, de mesures tributàries i administratives ([BOIB núm. 179 Ext., de 29 de desembre de 2003](#)); Llei 7/2010, de 21 de juliol, del sector públic instrumental de la comunitat autònoma de les Illes Balears ([BOIB núm. 112, de 29 de juliol de 2010](#)); Llei 12/2010, de 12 de novembre, de modificació de diverses lleis per a la transposició a les Illes Balears de la Directiva 2006/123/CE, de 12 de desembre, del Parlament Europeu i del Consell, relativa als serveis en el mercat interior ([BOIB núm. 171, de 25 de novembre de 2010](#)); Llei 7/2012, de 13 de juny, de mesures urgents per a l'ordenació urbanística sostenible ([BOIB núm. 91, de 23 de juny de 2012](#)); Llei 9/2012, de 19 de juliol, de modificació de la Llei 3/2007, de 27 de març, de la funció pública de la comunitat autònoma de les Illes Balears ([BOIB núm. 106, de 21 de juliol de 2012](#)); Llei 14/2014, de 29 de desembre, de finances de la comunitat autònoma de les Illes Balears ([BOIB núm. 8, de 15 de gener de 2015](#)); Llei 12/2015, de 29 de desembre, de pressuposts generals de la comunitat autònoma de les Illes Balears per a l'any 2016 ([BOIB núm. 189 Ext., de 30 de desembre de 2015](#)); Llei 1/2016, de 3 de febrer, de modificació de la Llei 3/1986, de 29 d'abril, de normalització lingüística a les Illes Balears ([BOIB núm. 18, de 6 de febrer de 2016](#)); Llei 1/2019, de 31 de gener, del Govern de les Illes Balears ([BOIB núm. 15, de 2 de febrer de 2019](#)), i Decret Llei 3/2021, de 12 d'abril, de mesures extraordinàries i urgents per executar les actuacions i els projectes que s'han de finançar amb fons europeus en el marc del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència ([BOIB núm. 49, de 13 d'abril de 2021](#)).

Cal tenir en compte que aquesta llei es troba inclosa en l'annex 1 de la Llei 5/2015, de 23 de març, de racionalització i simplificació de l'ordenament legal i reglamentari de la comunitat autònoma de les Illes Balears ([BOIB núm. 44, de 28 de març de 2015](#)), la qual en l'art. 2 estableix que «S'autoritza el Govern perquè, abans del dia 31 de desembre de 2019, aprovi els textos refosos de les normes legals que s'indiquen a l'annex 1, d'acord amb l'article 37 de la Llei 4/2001, de 14 de març, del Govern de les Illes Balears.

Aquesta autorització inclou la possibilitat de regularitzar, aclarir i harmonitzar els textos legals que s'han de refundre.»

Així mateix, és adient remarcar el fet que l'Estatut d'autonomia reconeix a l'article 43 que correspon a la comunitat autònoma la capacitat de creació i estructuració d'una administració pública pròpia, dins el marc dels principis generals i de les normes bàsiques de la legislació de l'Estat i del mateix Estatut.

Aquesta llei suposa, alhora, la superació necessària de la regulació que conté la Llei 5/1984, de 24 d'octubre, de règim jurídic de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears, dictada ja fa quasi dues dècades, i que ja havia estat derogada, en gran part, per la Llei 4/2001, del Govern de les Illes Balears.

S'ha de destacar que la nova llei, des de la perspectiva de la racionalitat juridicoformal, trasllada el contingut mínim imprescindible de la legislació bàsica de l'Estat, amb la finalitat de reforçar l'homogeneïtat i la sistemàtica de la regulació. Per altra banda, fa remissions imprescindibles a la legislació d'altres ens territorials, com és el cas de la de consells insulars i la de règim local, a fi d'establir els punts de connexió necessaris amb la resta de l'ordenament jurídic.

Amb aquesta llei, a més, es compleix el mandat del legislador contingut en la disposició final primera de la Llei del Govern de les Illes Balears. No és possible emmarcar adequadament aquesta llei sense esmentar la Llei 4/2001, del Govern de les Illes Balears, amb la qual està connectada íntimament en virtut de la doble naturalesa del Govern: d'una part, com a institució d'autogovern de les Illes Balears que encarna essencialment el poder executiu i, de l'altra, com a responsable superior de l'administració que en depèn i a la qual dirigeix; aspecte, aquest darrer, que aquesta llei regula detalladament.

II

La llei té vuitanta-sis articles, estructurats en set títols, vuit disposicions addicionals, una disposició transitòria, una disposició derogatòria i dues de finals.

El títol I, amb quatre articles, explica l'objecte de la llei, n'estableix l'àmbit d'aplicació i n'estén la regulació a l'*administració instrumental* sempre que els ens que la integren actuïn en l'exercici de potestats administratives. També es reflecteixen en els primers articles de la llei la personalitat jurídica única de l'Administració de les Illes Balears i els principis d'actuació d'aquesta, en sintonia amb els que estableixen la Constitució i la legislació estatal bàsica.

És important destacar que, d'acord amb el que preveu l'article 44 de l'Estatut d'autonomia, s'opta per un model descentralitzat de gestió pública de l'Administració de la comunitat autònoma, l'efectivitat última del qual s'ha de dur a la pràctica mitjançant els instruments prevists en l'ordenament vigent.

III

El títol II acull l'organització de l'Administració de la comunitat autònoma en forma d'estructura ordenada jeràrquicament. Així, sota la direcció superior del president i del Govern, la llei considera com a òrgans superiors els consellers, i com a òrgans directius els directors generals, els secretaris generals i aquells altres que s'hi assimilïn en rang. La llei detalla, respecte de cadascun, la forma de nomenament, l'estatut personal i les atribucions que tenen encomanades.

L'estructura organitzativa dissenyada en aquest títol es fonamenta en la divisió funcional de la feina administrativa. Les conselleries es configuren com aquells sectors materials d'activitat administrativa funcionalment homogenis, la creació i l'estructura orgànica bàsica de les quals correspon establir-les al president.

La resta d'òrgans i d'unitats administratives, configurats com a elements organitzatius bàsics de l'estructura orgànica, es caracteritzen perquè estan vinculats funcionalment per la seva comesa a una prefectura superior comuna, i correspon al conseller corresponent, en ús de la potestat reglamentària i en el marc de la relació de llocs de feina vigent, la regulació de les funcions que els correspon desenvolupar.

En els darrers articles del títol III es regulen els òrgans col·legiats, únicament en els aspectes relatius a les especialitats requerides per crear-los en el si de l'Administració de la comunitat autònoma.

IV

El títol III de la llei està dedicat a la regulació de la competència. Així, es defineixen per primera vegada en el nostre dret autonòmic les instruccions, les circulars i les ordres de servei com a instruments que, al servei dels òrgans superiors i directius, serveixen per impulsar i dirigir l'activitat administrativa, i es regulen també les peculiaritats que la mateixa organització projecta sobre les figures de l'abstenció i la recusació.

A continuació, es preveuen les distintes formes d'alteració de l'exercici de la competència, classificades en virtut de si impliquen transferència de la titularitat de la competència, transferència de l'exercici de la competència, o si s'inclouen en altres formes d'exercici de la competència. Allò que més destaca de la regulació d'aquestes figures és l'adaptació corresponent a l'organització autonòmica dissenyada en el títol II de la llei, com també la connexió necessària d'algunes amb la Llei del Govern de les Illes Balears i amb la normativa sectorial pròpia d'altres ens territorials.

V

El títol IV, fonamentat en la voluntat de servei al ciutadà, preveu una llista de drets dels ciutadans que expandeix, en l'àmbit de les relacions del públic en general amb l'Administració de la comunitat autònoma, el cercle de drets atribuïts a tots els ciutadans en la legislació bàsica estatal.

Així mateix, es perfilen aspectes connexos amb l'exercici efectiu d'aquests drets, i s'estableixen autèntics mandats a l'Administració de la comunitat autònoma, que suposen l'efectivitat dels drets correlatius atribuïts directament als ciutadans i que aquests poden invocar com a propis.

VI

El títol V, que és el més extens de la llei, es compon de vint-i-vuit articles, estructurats en vuit capítols i està dedicat a l'activitat administrativa. Al llarg de tots els capítols es tracten aspectes com l'ús de la llengua catalana, peculiaritats de la informació administrativa, durada dels procediments i els efectes del silenci administratiu, com també la formació dels expedients administratius, atès que integren el suport material del desenvolupament dels procediments administratius.

En aquest títol es tracta la revisió dels actes en via administrativa, des del doble vessant de la revisió d'ofici i dels recursos administratius. D'entre els recursos destaquen, per la novetat, el recurs especial en matèria de contractació i les referències que fa la disposició addicional segona de la Llei al recurs en interès de la delegació, dissenyat a la Llei de consells insulars, i als recursos que es poden interposar davant la nostra administració contra actes administratius emanats de corporacions de dret públic o d'altres entitats. Es preveu també en aquest títol el tractament de les reclamacions prèvies a la via judicial civil i laboral, com també els aspectes que s'han considerat necessaris en relació amb l'adaptació a la nostra organització administrativa de l'exercici de la potestat sancionadora i de la responsabilitat patrimonial.

Per acabar, es recullen en aquest títol qüestions relatives a l'actuació de l'Administració en matèria tributària i de contractació administrativa, i s'eleva així a rang legal aspectes que eren regulats en disposicions de rang reglamentari.

VII

El títol VI està dedicat als serveis jurídics i regula, en termes de continuïtat normativa, la representació i defensa en judici de l'Administració de la comunitat autònoma, alhora que en preveu la integració en la nova estructura d'organització administrativa dissenyada en el títol II d'aquesta Llei. Així mateix, aquest títol reconeix que hi ha d'haver serveis jurídics en totes les conselleries, i potencia l'actuació coordinada d'aquests amb el *Departament Jurídic* de la comunitat autònoma.

VIII

El darrer títol de la Llei emmarca el règim que ha de regir les relacions de l'Administració de la comunitat autònoma amb la resta d'administracions públiques, que ha de ser, en general, el que estableix aquesta Llei i el que fixa la normativa estatal bàsica, com també, quan pertoqui, la legislació de consells insulars i la de règim local.

S'hi perfilen les figures dels plans d'actuació conjunta i dels convenis de col·laboració, i hi destaca com a novetat la creació del Registre de Convenis i Acords subscrits per l'Administració de la comunitat autònoma. Així mateix, té cabuda en aquest títol final la regulació dels consorcis i de les societats mercantils públiques, com a organitzacions personificades de gestió a través de les quals pot actuar l'Administració de la comunitat autònoma.

Entre les disposicions addicionals de la Llei destaquen els mandats del legislador a l'executiu autonòmic, els quals l'obliguen a establir els mitjans necessaris perquè els ciutadans es puguin relacionar amb l'Administració a través de vies informàtiques o telemàtiques, la formació d'un inventari de procediments administratius de la competència de la comunitat autònoma, l'establiment d'un sistema de gestió documental d'arxius i el desplegament reglamentari necessari per aconseguir una racionalització i una simplificació progressives dels procediments que en són competència.

Conté una disposició derogatòria i dues disposicions finals, que estableixen un període de tres mesos de *vacatio legis*, en coherència amb l'extensió i l'abast de la nova regulació.

TÍTOL I PRINCIPIS GENERALS

Article 1. Objecte i àmbit d'aplicació

1. Aquesta llei regula, en el marc del règim jurídic comú a totes les administracions públiques, l'organització i el funcionament de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears, com també les especialitats del procediment que li són aplicables.

2. Les entitats de dret públic dependents de l'Administració de la comunitat autònoma, que integren l'*administració instrumental*,² han de subjectar-ne l'activitat a aquesta llei quan actuïn en l'exercici de potestats administratives.

Article 2. Personalitat jurídica

1. L'Administració de la comunitat autònoma serveix amb objectivitat els interessos generals i desenvolupa funcions executives de caràcter administratiu.

2. Aquesta administració actua amb personalitat jurídica única per al compliment de les seves finalitats.

Article 3. Principis d'actuació

1. L'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears actua d'acord amb els principis constitucionals d'eficàcia, de jerarquia, de descentralització, de desconcentració i de coordinació, amb submissió plena a la Constitució, a l'Estatut d'autonomia, a la llei i a la resta de l'ordenament jurídic.

2. En les relacions amb els ciutadans, l'Administració de la comunitat autònoma, per al servei efectiu a aquests, actua amb objectivitat i transparència, i facilita la participació dels ciutadans en els assumptes públics.

3. En les relacions amb les altres administracions, actua d'acord amb els principis de col·laboració i de cooperació, amb respecte ple als àmbits competencials respectius, d'acord amb el principi de lleialtat institucional.

Article 4. Estructura territorial³

1. L'Administració de la comunitat autònoma s'estructura en òrgans centrals i perifèrics, si bé aquests darrers tenen caràcter excepcional.

2. Quan les característiques de la matèria ho exigeixin, i d'acord amb els mecanismes legalment previstos, els consells insulars i els municipis han d'assumir, en l'àmbit territorial establert, les facultats executives corresponents a competències de l'administració autonòmica.

² Cal tenir en compte que l'apartat 3 de la DA 2a de la Llei 7/2010, de 21 de juliol, esmentada en la nota 1, determina que les referències contingudes en aquesta Llei 3/2003, de 26 de març, a l'administració instrumental de la comunitat autònoma, s'han d'entendre fetes, amb caràcter general, als organismes públics i als consorcis regulats en la Llei 7/2010, com a entitats de dret públic instrumentals que poden exercir potestats administratives en els termes que preveu l'article 1.2 de la Llei 3/2003.

³ Article modificat per la Llei 1/2019, de 31 de gener, esmentada en la nota 1.

TÍTOL II

L'ORGANITZACIÓ DE L'ADMINISTRACIÓ DE LA COMUNITAT AUTÒNOMA DE LES ILLES BALEARS

CAPÍTOL I

DISPOSICIONS GENERALS

Article 5. Òrgans de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears

1. L'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears està constituïda per òrgans jeràrquicament ordenats.
2. Sota la direcció superior del president i del Govern, l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears s'estructura en òrgans superiors i òrgans directius.
3. Són òrgans superiors els consellers, i com a tals els correspon establir els plans d'actuació de l'organització situada sota la seva responsabilitat.
4. Són òrgans directius els secretaris generals, els directors generals i els altres òrgans als quals s'hi assimilïn en rang, i els correspon l'execució i el desenvolupament dels plans d'actuació.
5. Per a l'exercici de les competències es poden crear òrgans o unitats administratives que funcionalment actuïn fora del territori de la comunitat autònoma de les Illes Balears.

Article 6. Òrgans i unitats administratives

1. Les unitats administratives són els elements organitzatius bàsics de l'estructura orgànica i comprenen els llocs de feina vinculats funcionalment per raó de les seves comeses a un comandament superior comú.
2. Les unitats administratives es denominen departaments, serveis, seccions i negociats. Els departaments, serveis i seccions s'estructuren, com a regla general, en dues o més unitats de nivell inferior.
3. Tenen la consideració d'òrgans administratius, a més dels òrgans superiors i dels directius, aquelles unitats administratives a les quals s'atribueixen funcions que tenen efectes jurídics davant de terceres persones o l'actuació de les quals té caràcter preceptiu.
4. Els òrgans superiors i els directius de l'Administració de la comunitat autònoma es creen d'acord amb el que disposen la Llei del Govern de les Illes Balears i aquesta llei. Per a la creació d'altres òrgans administratius s'ha d'atendre el que disposa la normativa estatal bàsica.
5. Les unitats administratives es creen, es modifiquen o se suprimeixen a través de les relacions de llocs de feina.
6. L'inici del funcionament de noves unitats previstes en la relació de llocs de feina només serà efectiu quan s'hagin establert reglamentàriament les funcions que han de desenvolupar.

CAPÍTOL II LES CONSELLERIES I LA SEVA ESTRUCTURA INTERNA

Article 7. Les conselleries

L'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears s'organitza en conselleries, a les quals correspon el desenvolupament d'un o de diversos sectors d'activitat administrativa funcionalment homogenis.

Article 8. L'organització interna de les conselleries

1. Les conselleries, per a l'exercici de les funcions que tenen, s'estructuren en:
 - a) Secretaria General.
 - b) Direccions generals.
2. L'estructura orgànica bàsica de cada conselleria s'ha d'aprovar per decret del president del Govern de les Illes Balears.
3. Els consellers, mitjançant ordre, n'han de desenvolupar l'estructura orgànica bàsica, d'acord amb la relació de llocs de feina vigent, per tal de determinar les funcions atribuïdes a les unitats administratives de cada conselleria.

CAPÍTOL III ELS CONSELLERS

Article 9. Els consellers

1. Els consellers, a més de les atribucions que els corresponen com a membres del Govern, dirigeixen i gestionen l'activitat administrativa de la conselleria en els sectors corresponents i assumeixen la responsabilitat inherent a aquesta direcció.
2. El nomenament i el cessament dels consellers, com també el seu estatut personal i el règim d'incompatibilitats al qual estan sotmesos, es regeixen per les previsions de la Llei del Govern de les Illes Balears.

Article 10. De les atribucions de direcció

1. Correspon, en tot cas, als consellers:
 - a) Fixar els objectius de la conselleria, aprovar-ne els plans d'actuació i assignar els recursos necessaris per executar-los, dins els límits de les dotacions pressupostàries corresponents.
 - b) Dirigir l'elaboració i l'execució de plans d'actuació de la conselleria i exercir-ne el control d'eficàcia i eficiència, sense perjudici d'allò que disposen la legislació de finances i la pressupostària.
 - c) Desenvolupar l'estructura orgànica bàsica que determini, mitjançant ordre i coordinadament amb la relació de llocs de feina vigent, les funcions de les unitats administratives de la conselleria.
 - d) Dirigir i coordinar l'actuació dels titulars dels òrgans directius de la conselleria.
 - e) Mantenir, en l'àmbit de les competències atribuïdes a la seva conselleria, les relacions institucionals amb els òrgans superiors de l'Administració General de

l'Estat, de les comunitats autònomes i de la resta d'administracions públiques territorials.

- f) Resoldre els conflictes d'atribucions que es puguin plantejar entre els òrgans directius de la conselleria o d'aquests amb òrgans directius i de govern dels ens que integren l'*administració instrumental* adscrits a la seva conselleria, com també aquells que es plantegin entre òrgans o unitats administratives que depenguin d'òrgans directius distints.
- g) Plantejar, si pertoca, els conflictes d'atribucions envers òrgans d'altres conselleries.
- h) Resoldre els recursos i les reclamacions administratives d'acord amb el que preveu la legislació vigent.
- i) Exercir aquelles altres facultats i atribucions que els corresponguin d'acord amb la legislació vigent.

2. Són indelegables les competències assenyalades en les lletres a), b), f) i g), del número anterior.

Article 11. De les atribucions de gestió

Corresponen als consellers, en l'àmbit de les competències materials atribuïdes a la seva conselleria, les funcions següents:

- a) Subscriure contractes en nom de l'Administració de la comunitat autònoma.
- b) Autoritzar els convenis de col·laboració i els acords de cooperació que es duguin a terme amb l'Administració General de l'Estat i la resta d'administracions territorials, o amb els ens públics que en depenen, com també aquells que es duguin a terme amb persones físiques i jurídiques subjectes a dret privat, i que no correspongui autoritzar-los al Consell de Govern, d'acord amb el que preveu l'article 81 d'aquesta llei.
- c) Subscriure els convenis de col·laboració i els acords de cooperació la firma dels quals no correspon al president de la comunitat autònoma, d'acord amb el que preveuen la lletra h) de l'article 11 de la Llei del Govern de les Illes Balears i l'article 80 d'aquesta llei.
- d) Dirigir els recursos humans de la conselleria, d'acord amb la legislació específica.
- e) Nomenar o, si n'és el cas, proposar, el representant de la conselleria en els òrgans col·legiats, si no ho regula la normativa aplicable.
- f) Trametre al conseller competent en matèria pressupostària l'avantprojecte de l'estat de despeses i de l'estimació d'ingressos de la conselleria i de les entitats públiques dependents.
- g) Gestionar els crèdits per a despeses de les seves seccions pressupostàries i proposar-ne les modificacions.
- h) Autoritzar i disposar les despeses que no siguin de la competència del Consell de Govern i elevar-li'n a l'aprovació les que li corresponen.
- i) Reconèixer les obligacions econòmiques i proposar-ne el pagament.
- j) Exercir aquelles altres facultats i atribucions que els corresponguin d'acord amb la legislació vigent.

CAPÍTOL IV

ELS ÒRGANS DIRECTIUS DE LES CONSELLERIES

Article 12. Dels titulars dels òrgans directius

1. Els titulars dels òrgans directius són nomenats lliurement pel Govern atenent criteris de competència professional i d'experiència. A l'exercici de les seves funcions és aplicable:

- a) La responsabilitat professional, personal i directa per la gestió desenvolupada.
- b) La subjecció al control i a l'avaluació de l'òrgan superior competent, sense perjudici del control establert per la legislació de finances i la pressupostària.

2. Els titulars dels òrgans directius no poden exercir altres funcions que les que se'n deriven del càrrec, ni cap altra activitat professional o mercantil, llevat de la mera administració del seu patrimoni, personal o familiar i, en tot cas, els és aplicable el que disposa la legislació sobre incompatibilitats dels alts càrrecs de la comunitat autònoma de les Illes Balears.

Article 13. Dels secretaris generals

1. Els secretaris generals són els òrgans directius encarregats de la gestió dels serveis comuns, i també de les funcions d'assessorament jurídic i de suport tècnic.

2. Cada conselleria ha de comptar amb un secretari general, el qual ha de ser nomenat i separat per decret del Govern de les Illes Balears, a proposta del titular de la conselleria.

Article 14. De les atribucions dels secretaris generals

Correspon al secretari general:

- a) Prestar assistència tècnica i jurídica al conseller en l'exercici de la potestat normativa i en la producció dels actes administratius que corresponen al conseller, com també a altres òrgans directius de la conselleria, si s'escau.
- b) Informar sobre els projectes de disposicions generals tramitats per la conselleria, en els termes prevists en la Llei del Govern de les Illes Balears.
- c) Elaborar l'avantprojecte de l'estat de despeses i de l'estimació d'ingressos de la conselleria i de les entitats públiques dependents, de manera coordinada amb els directors generals.
- d) Controlar, sota la direcció superior del conseller, la gestió del pressupost de la conselleria.
- e) Exercir, d'acord amb les directrius fixades pel conseller, el control de l'eficàcia i de l'eficiència dels òrgans i de les unitats administratives de la conselleria.
- f) Gestionar, sota la direcció del conseller, els recursos humans de la conselleria.
- g) Tenir cura de les publicacions tècniques de la conselleria, com també preparar compilacions sistematitzades de les disposicions normatives que afectin la conselleria i proposar la refosa o la revisió dels textos normatius que es considerin oportuns.
- h) Gestionar el registre general, els mitjans materials i els serveis auxiliars, com també altres elements organitzatius.
- i) Exercir aquelles altres facultats i atribucions que li corresponen d'acord amb la legislació vigent.

Article 15. Dels directors generals

1. Els directors generals són els òrgans directius encarregats de la gestió d'una o de diverses àrees funcionalment homogènies de cada conselleria.

2. Els directors generals es nomenen i separen per decret del Govern de les Illes Balears, a proposta del titular de la conselleria.

Article 16. De les atribucions dels directors generals

Corresponen als directors generals les funcions següents:

- a) Elaborar els programes d'actuació específics de la direcció general que encapçalen, per tal d'aconseguir els objectius establerts pel conseller, i també dirigir-ne l'execució i controlar-ne el compliment adequat.
- b) Impulsar propostes normatives en les matèries concernents a la seva direcció general.
- c) Proposar al conseller la resolució dels assumptes que afecten les àrees de la seva competència, sempre que no estigui expressament atribuïda a un altre òrgan, com també resoldre'ls quan els correspongui.
- d) Dirigir els òrgans i les unitats administratives que estiguin sota la seva dependència.
- e) Vetllar per la utilització racional i eficient dels mitjans materials i de les dependències a càrrec seu.
- f) Exercir aquelles altres facultats i atribucions que els corresponen d'acord amb la legislació vigent.

CAPÍTOL V ÒRGANS COL·LEGIATS

Article 17. Dels òrgans col·legiats

1. Són òrgans col·legiats de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears aquells que es creïn d'acord amb aquesta llei i que estiguin formats per tres o més persones, als quals s'atribueixin funcions administratives de deliberació, d'assessorament, de proposta, de seguiment, de control o de decisió.

2. El règim jurídic dels òrgans col·legiats a què fa referència aquest capítol s'ha d'ajustar a les normes contingudes en el capítol II del títol II de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú, sense perjudici de les peculiaritats organitzatives contingudes en aquesta llei, en les pròpies normes de constitució, en els convenis de creació o en els reglaments interns, si n'és el cas.

3. En el marc de la legislació bàsica estatal, els òrgans col·legiats de l'Administració en què participen organitzacions representatives d'interessos socials, com també els composts per representacions d'administracions públiques diferents, tant si compten amb participació d'organitzacions representatives d'interessos socials com si no, poden establir o completar les normes pròpies de funcionament.

Article 18. Requisits generals de creació

Per a la creació d'un òrgan col·legiat s'han de preveure expressament:

- a) Les finalitats o els objectius que persegueix.
- b) L'adscripció administrativa o dependència jeràrquica.
- c) La composició i els criteris per a la designació del president i dels altres membres.
- d) Les funcions que se li atribueixen.
- e) La dotació dels crèdits pressupostaris necessaris, si n'és el cas, perquè funcioni.

Article 19. Requisits formals per a la creació

1. La creació d'un òrgan col·legiat de l'Administració de la comunitat autònoma requereix una norma específica en el cas que se li atribueixin funcions decisòries, de proposta, d'emissió d'informes preceptius, o de seguiment i control d'altres òrgans de l'Administració.

2. Els òrgans col·legiats que realitzin exclusivament funcions consultives internes o d'assessorament i de consulta no preceptiva es poden crear per conveni, per acord del Consell de Govern, o per resolució del titular de la conselleria interessada.

3. La participació de representants d'altres administracions públiques en requereix l'acceptació voluntària, que una norma aplicable a les administracions afectades la determini o que un conveni l'estableixi.

4. La norma de constitució dels òrgans col·legiats o, si n'és el cas, l'acord o resolució de creació o el conveni pel qual els òrgans col·legiats es creïn ha de determinar, en consideració a les funcions que se li atribueixen, la participació d'organitzacions representatives d'interessos col·lectius, com també d'altres membres que es poden designar d'acord amb les condicions d'experiència o de coneixements especials que hi concorren.

5. La modificació i la supressió dels òrgans col·legiats s'ha de dur a terme de la mateixa manera que s'ha disposat per crear-los, llevat que en l'instrument de creació ja s'hagi fixat el termini previst per a l'extinció.

TÍTOL III LA COMPETÈNCIA

CAPÍTOL I DISPOSICIONS GENERALS

Article 20. Principis de competència

1. La competència és irrenunciable i l'han d'exercir els òrgans administratius que la tenen atribuïda com a pròpia per l'ordenament jurídic, llevat que l'exercici de la competència s'atribueixi a altres òrgans en les formes previstes legalment.

2. Quan s'atribueixi una competència genèricament a l'Administració i no s'especifiqui quin òrgan l'ha d'exercir, aquest òrgan s'ha de determinar dins l'estructura orgànica de la conselleria competent per raó de la matèria, i si no es pot entendre atribuïda a un òrgan concret, s'entén que correspon al conseller corresponent.

Article 21. Instruccions, circulars i ordres de servei

1. Els òrgans superiors i directius impulsen i dirigeixen l'activitat administrativa per mitjà d'instruccions, de circulars o d'ordres de servei.

2. Tenen la consideració d'instruccions aquelles regles internes adreçades a establir pautes o criteris d'actuació, per les quals s'han de regir, en general, els òrgans i les unitats administratives dependents, o aquells que les han d'aplicar per raó de la matèria o les tasques que desenvolupen.

3. Són circulars aquelles pautes d'actuació interna dictades pels òrgans superiors o directius i encaminades a recordar l'aplicació de determinades disposicions legals o a unificar criteris d'interpretació d'aquestes, amb la finalitat d'aplicar-ne en l'àmbit de l'actuació administrativa una interpretació homogènia.

4. Les ordres de servei són mandats específics dictats per qualsevol òrgan de l'Administració que s'adrecen a un òrgan jeràrquicament inferior per a un supòsit determinat.

5. Quan una disposició ho estableixi així, o en aquells casos en què es consideri convenient que els ciutadans o la resta d'òrgans de l'Administració de la comunitat autònoma en tenguin coneixement, el titular de la conselleria pot ordenar la publicació de les instruccions i circulars en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.

Article 22. L'abstenció

1. Els titulars dels òrgans i el personal de l'Administració de la comunitat autònoma i de la seva *administració instrumental* s'han d'abstenir d'intervenir en el procediment quan es trobin en alguna de les causes establertes a la legislació bàsica estatal.

2. Els que es considerin afectats per una causa d'abstenció, ho han de comunicar per escrit al seu immediat superior jeràrquic, el qual ha de resoldre el que pertoqui. A aquests efectes, s'entén que el Consell de Govern actua com a superior jeràrquic dels consellers, i que aquests actuen com a superiors jeràrquics dels titulars dels òrgans de govern o de direcció dels ens instrumentals quan els seus estatuts no prevegin el competent per resoldre sobre abstencions.

3. L'actuació del titular d'un òrgan o del personal al servei de l'Administració de la comunitat autònoma en qui recaigui alguna causa d'abstenció no implica necessàriament la invalidesa dels actes en què hagi intervengut, i el superior jeràrquic els pot convalidar, d'acord amb l'apartat anterior.

4. La no-abstenció quan pertoqui fer-ho donarà lloc a les responsabilitats de qui incorri en la causa d'abstenció.

5. L'abstenció, també la poden ordenar els superiors jeràrquics i els òrgans que actuïn amb aquest caràcter d'acord amb l'apartat 2 d'aquest article, quan l'afectat no en dugui a terme la comunicació de manera voluntària.

Article 23. La recusació

1. Les persones interessades en un procediment poden promoure la recusació dels titulars dels òrgans i del personal de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears i de la seva *administració instrumental*, quan hi hagi alguna de les causes establertes per a l'abstenció en la legislació estatal bàsica.

2. La recusació s'ha de plantejar per escrit davant l'òrgan el titular del qual es pretén recusar o davant el seu immediat superior jeràrquic, que és el competent per resoldre l'incident de recusació i designar la persona que ha de substituir el recusat. Per determinar l'òrgan superior jeràrquic, s'ha d'atendre el que preveu l'apartat 2 de l'article anterior.

3. Quan la persona recusada ho és en qualitat de membre d'un òrgan col·legiat, ha de resoldre l'òrgan que la nomenà.

4. La presentació de l'escript de recusació suspèn la tramitació del procediment principal des de la data en què té entrada en el registre de l'òrgan afectat o en el del competent per resoldre-la.

5. La recusació es tramita pel procediment establert en la legislació bàsica estatal, sense perjudici de les normes específiques d'aquest article.

CAPÍTOL II

LA TRANSFERÈNCIA DE LA TITULARITAT DE LA COMPETÈNCIA

Article 24. La desconcentració

1. El Govern i els consellers, en ús de la seva potestat reglamentària, poden desconcentrar les competències pròpies dels òrgans de l'Administració de la comunitat autònoma en altres òrgans jeràrquicament dependents d'aquests.

2. La desconcentració ha de respectar tant les previsions de la llei, quan aquesta hagi atribuït la competència, com les limitacions previstes per a la delegació de competències.

3. La competència desconcentrada es pot delegar d'acord amb el que disposa aquesta llei.

CAPÍTOL III

LA TRANSFERÈNCIA DE L'EXERCICI DE LA COMPETÈNCIA

Article 25. La delegació interorgànica

1. Mitjançant un acte motivat, els òrgans administratius poden delegar l'exercici de les seves competències, conservant-ne la titularitat, en altres òrgans de l'Administració autonòmica de rang igual o inferior, encara que no siguin jeràrquicament dependents.

2. La delegació és revocable en qualsevol moment, sense perjudici del que disposa l'article 28 per a l'avocació,⁴ i correspon la revocació al mateix òrgan que l'ha atorgada.

3. No es pot delegar l'exercici de les competències següents:

- a) Les atribuïdes directament per la Constitució o l'Estatut d'autonomia a un òrgan determinat.
- b) Les que estableix com a indelegables la normativa bàsica estatal de règim jurídic de les administracions públiques.
- c) Les que estableixi com a indelegables una norma amb rang legal.

⁴ En la versió oficial publicada en el BOIB figura incorrectament el terme «advocació».

4. Les resolucions adoptades per delegació han d'indicar expressament aquesta circumstància juntament amb l'especificació de l'òrgan que delega i de la publicació oficial d'aquesta delegació.

5. Aquestes resolucions s'entenen dictades per l'òrgan delegant a tots els efectes, i la delegació implica la transmissió global de l'exercici de la competència, inclosa, si n'és el cas, la resolució del recurs de reposició, llevat que expressament se n'exclouï alguna facultat a la mateixa resolució de delegació.

6. No es pot delegar una competència delegada, llevat que així ho permeti una norma amb rang de llei.

7. Per delegar les competències atribuïdes a òrgans col·legiats s'ha de respectar el quòrum exigint a aquells per exercir-les.

Article 26. La delegació en favor de l'*administració instrumental*

1. En els termes prevists en l'article anterior, els consellers poden delegar l'exercici de les seves competències en els òrgans de direcció dels ens que integren l'*administració instrumental*, adscrits a la seva conselleria, sempre que aquest exercici sigui compatible amb l'objecte i les finalitats de l'ens.

2. En aquest cas, l'eficàcia de la delegació ha de quedar condicionada a l'acceptació prèvia per part de l'ens a favor de qui es fa la delegació.

Article 27. Publicitat i eficàcia

La delegació de competències, com també la revocació, produeixen efectes a partir de la publicació en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.

Article 28. L'avocació⁵

1. La competència s'exerceix per avocació quan els òrgans superiors i directius de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears atreuen el coneixement i la resolució d'un procediment determinat que correspon, per qualsevol títol d'atribució, als seus òrgans dependents.

2. En els supòsits de delegació de competències en òrgans no dependents jeràrquicament, el coneixement d'un assumpte comprès en la matèria delegada, pot ser avocat únicament per l'òrgan delegant.

3. L'avocació exercida pels òrgans directius ha de ser autoritzada amb caràcter previ pel conseller del qual depenen.

4. L'avocació no implica transferència de la titularitat de la competència i mai no té caràcter general. Només pot tenir efectes per a un o diversos procediments concrets, determinats o determinables, s'ha d'acordar motivadament i s'ha de notificar a les persones interessades amb caràcter previ a la resolució final del procediment.

5. L'avocació ha d'adoptar la mateixa forma jurídica que la prevista per a la delegació.

6. Contra l'acte d'avocació no es pot interposar cap recurs, encara que aquest acte es pot impugnar en el recurs que, si n'és el cas, s'interposi contra la resolució del procediment.

⁵ En la versió oficial publicada en el BOIB figura incorrectament el terme «advocació».

Article 29. La delegació en favor dels ens territorials

Les competències atribuïdes a l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears es poden delegar en una altra administració territorial de les Illes Balears, d'acord amb el que disposen l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears i la normativa reguladora dels ens territorials.

CAPÍTOL IV ALTRES FORMES D'EXERCICI DE LA COMPETÈNCIA

Article 30. L'encomana de gestió

1. Les activitats de caràcter material, tècnic o de serveis dels òrgans de l'Administració de la comunitat autònoma es poden encomanar a altres òrgans de la mateixa administració, inclosos altres ens públics dependents d'aquesta, per raons d'eficàcia o quan no es posseeixen els mitjans tècnics apropiats per dur-les a terme. L'encomana de gestió s'ha de formalitzar per acord exprés dels òrgans o de les entitats que hi intervenen.

2. L'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears pot encomanar la gestió de determinades funcions materials, tècniques o de serveis, que tengui atribuïdes com a pròpies o per delegació, a una altra administració, d'acord amb el que disposen l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears, la normativa bàsica estatal i la normativa reguladora de cada administració.

3. L'eficàcia de l'encomana de gestió queda condicionada a la publicació íntegra en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.

4. L'encomana de gestió no implica la cessió de la titularitat de la competència ni dels elements substantius del seu exercici, i és responsabilitat de l'òrgan o de l'entitat encomanant dictar els actes o les resolucions que donin suport a l'activitat material concreta objecte de l'encomana o en els quals s'integri aquesta activitat.

5. L'encomana de gestió no pot implicar facultats de resolució sobre les matèries que hagin estat encomanades. Això no obstant, es poden dictar els actes d'instrucció que siguin necessaris per executar les resolucions derivades de l'encomana, sempre que no es tracti d'actes de tràmit susceptibles de recurs.

Article 31. La delegació de firma

1. Els titulars dels òrgans administratius poden delegar, en matèries de la seva competència atribuïda per qualsevol títol, la firma de les resolucions i dels actes administratius en els titulars dels òrgans o de les unitats administratives dependents, llevat dels supòsits indelegables establerts en aquesta llei.

2. En els actes i les resolucions dictades en règim de delegació de firma ha de constar l'autoritat de procedència.

3. S'han de comunicar al superior jeràrquic aquelles delegacions de firma que tenen caràcter permanent.

Article 32. La suplència

1. Els titulars dels òrgans de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears s'han de substituir en les seves funcions, de manera temporal, en els supòsits d'absència, de malaltia o de vacant, d'acord amb el que estableix aquesta llei, llevat del que disposa la normativa específica per als membres del Govern.

2. La suplència es limita al despatx ordinari i a la tramitació dels actes que són competència, pròpia o delegada, de l'òrgan el titular del qual se substitueix.

3. Les suplències es poden establir per a un àmbit general o per a un àmbit específic, i també per a supòsits concrets.

4. Poden coexistir simultàniament distintes suplències d'un mateix titular, i en aquest cas s'entén que la d'àmbit específic preval a la d'àmbit general, i ambdues poden quedar en suspens si se n'estableix una per a un supòsit concret.

5. La designació de suplents s'ha de publicar en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*, llevat que sigui per a supòsits concrets.

Article 33. La suplència dels titulars dels òrgans directius i d'altres òrgans

1. La suplència dels titulars dels òrgans directius s'ha de dur a terme de la manera següent:

- a) Els secretaris generals, els directors generals i els altres òrgans directius, ha de suplir-los l'òrgan directiu que determini el conseller.
- b) Si no s'ha designat expressament un suplent, el secretari general supleix els directors generals, i si no n'hi ha, el director general més antic en el càrrec o, si dos o més tenen la mateixa antiguitat, el de més edat.
- c) Si no hi ha designació expressa, el director general més antic en el càrrec supleix el secretari general o, si dos o més tenen la mateixa antiguitat, el de més edat.

2. En la resta de casos, la suplència l'ha de determinar el superior jeràrquic del titular de l'òrgan afectat entre els titulars d'òrgans del mateix rang o del rang immediatament inferior. Si no hi ha designació expressa, els supleix el superior jeràrquic.

TÍTOL IV DRETS DELS CIUTADANS

Article 34. Principis generals

1. Els ciutadans, en les relacions amb l'Administració de la comunitat autònoma, tenen els drets establerts en aquesta llei, a més dels que els reconeix la legislació bàsica de l'Estat.

2. L'Administració de la comunitat autònoma en la seva actuació ha d'assegurar, mitjançant mesures adequades, l'efectivitat d'aquests drets. Amb aquest objectiu, l'actuació administrativa ha de procurar en la relació amb els ciutadans:

- a) Oferir-los l'accés igualitari als serveis públics.
- b) Facilitar-los un tractament personalitzat i adequat a les seves condicions socials i culturals.

- c) Mantenir-hi una relació activa, de manera que pugui anticipar-se a les seves necessitats i expectatives.
- d) Vetllar per la millora contínua dels serveis i de les prestacions públiques, mitjançant models de gestió enfocats cap a la innovació i l'avaluació de resultats per part de les persones usuàries.
- e) Prendre en consideració la percepció i les opinions que rebin de les persones usuàries sobre la prestació dels serveis.
- f) Promoure la utilització general de les tècniques i dels mitjans electrònics, telefònics i telemàtics, i assegurar la confidencialitat de les comunicacions.

Article 35. Dret d'atenció adequada

Qualsevol persona que estableix una relació amb l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears té dret a ser atesa amb cortesia, diligència i confidencialitat, i sense discriminacions per raó de sexe, llengua, raça, religió, condició social, nacionalitat, origen o opinió.

Article 36. Dret a la imparcialitat administrativa

Els ciutadans tenen dret que tots els òrgans i totes les unitats administratives integrants de l'Administració de la comunitat autònoma tractin els seus assumptes de manera imparcial i equitativa, sense dilacions indegudes.

Article 37. Dret de presentació d'escrits i documents

1. Qualsevol ciutadà té dret a presentar escrits i documents en qualsevol registre dependent de l'Administració autonòmica i a obtenir constància d'aquesta presentació. Els encarregats dels registres no en poden limitar o impedir la presentació per raons formals o derivades del contingut de l'escrit, llevat que del mateix document no puguin extreure la informació mínima necessària per tramitar-lo.

2. Els ciutadans tenen dret a no presentar documents que ja estan en poder de l'Administració autonòmica; això no obstant, els ciutadans han d'identificar l'expedient en què hi ha el document. Les formes d'exercici d'aquest dret s'han de concretar reglamentàriament.

3. Els ciutadans tenen dret a efectuar per via telemàtica els tràmits necessaris per accedir a una activitat de serveis i al seu exercici.⁶

Article 38. Dret d'accés a arxius i registres

1. Qualsevol ciutadà té dret a accedir als arxius i registres administratius en els termes prevists en la normativa vigent.

2. El dret d'accés comporta el d'obtenir còpies o certificats dels documents, amb el pagament previ, si n'és el cas, de les exaccions que s'hagin establert legalment.

⁶ Apartat afegit per la Llei 12/2010, de 12 de novembre, esmentada en la nota 1.

Article 39. Dret a la qualitat dels serveis públics

1. Els ciutadans tenen dret a exigir els nivells de qualitat en la prestació dels serveis públics que hagin establert els òrgans competents.
2. El Govern de les Illes Balears ha d'adoptar algun dels models reconeguts i existents en relació amb l'avaluació de la qualitat dels serveis públics, a fi que els òrgans de l'Administració puguin autoavaluar-ne, periòdicament, l'activitat.
3. El Govern pot establir premis o una altra mena d'incentius per promoure entre els seus òrgans la millora contínua de la qualitat dels serveis.
4. En l'organització dels serveis públics s'han de tenir en compte especialment les necessitats de les persones pertanyents a col·lectius socialment més desprotegits.

Article 40. Dret de petició

1. Qualsevol ciutadà té el dret de petició davant l'Administració de la comunitat autònoma, d'acord amb la Constitució i la llei orgànica que el regula.
2. Les peticions poden expressar també suggeriments o queixes relatius al funcionament dels serveis públics que, en defecte de procediment específic per a la seva atenció i resposta, s'han de tramitar d'acord amb el procediment establert en la Llei Orgànica reguladora del dret de petició.

Article 41. Dret d'informació

1. Qualsevol ciutadà té dret a ser informat sobre els assumptes que l'afecten. Per a això, en les seus i en les dependències principals de cada conselleria s'han de constituir unitats d'informació i atenció ciutadana.
2. L'Administració de la comunitat autònoma està obligada a:
 - a) Informar permanentment i de manera actualitzada sobre l'organització pròpia, com també sobre els principals serveis i prestacions públiques, i facilitar tota aquella informació relativa a la identificació i localització de les diverses unitats administratives.
 - b) Oferir informació general sobre els procediments vigents de competència de l'Administració de la comunitat autònoma.
 - c) Informar dels mitjans d'impugnació i de reclamació a l'abast del ciutadà.
 - d) Informar i posar a l'abast de les persones interessades els models de declaració responsable i comunicació prèvia, que hauran d'incloure de manera expressa i clara els requisits exigits en cada cas, i que hauran d'estar publicats en el web de la comunitat autònoma, així com la relació permanentment actualitzada de tots els procediments en què s'admeten.⁷
3. El Govern ha d'adoptar les mesures adequades perquè els consells insulars i les altres entitats territorials puguin oferir als ciutadans informació sobre els serveis de l'Administració de la comunitat autònoma a què fa referència aquest article.
4. Així mateix, l'Administració de la comunitat autònoma ha d'informar les comunitats balears assentades fora del territori balear sobre l'organització pròpia i sobre els principals serveis i prestacions públiques de què puguin ser beneficiàries.

⁷ Lletra introduïda per la Llei 12/2010, de 12 de novembre, esmentada en la nota 1.

TÍTOL V L'ACTIVITAT ADMINISTRATIVA

Article 42. Forma dels actes administratius

La forma dels actes administratius, llevat que una llei n'exigeixi específicament una altra, és la següent:

- a) Els actes dictats pel president adopten la forma de decret.
- b) Els actes dictats pel Govern i per les comissions delegades adopten la forma d'acord.
- c) Els actes dictats pel vicepresident i pels consellers adopten la forma de resolució.
- d) Els actes dictats per altres òrgans han d'adoptar la forma de resolució i, si es tracta d'òrgans col·legiats, la d'acord.

CAPÍTOL I LA LLENGUA

Article 43. Ús del català en l'actuació administrativa⁸

1. L'Administració de la comunitat autònoma i les entitats que integren l'*administració instrumental* han d'emprar el català en les seves actuacions internes i en la relació entre elles. També l'han d'emprar normalment en les comunicacions i les notificacions adreçades a persones físiques o jurídiques, residents a l'àmbit lingüístic català, sens perjudici del dret de les persones interessades a rebre-les en castellà, si han de ser atesos en aquesta llengua.

2. L'ús del català en l'actuació dels òrgans administratius integrants de les administracions a què fa referència l'apartat anterior ha de ser regulat per disposicions reglamentàries.

Article 44. Ús del català en els procediments administratius⁹

1. En els procediments administratius tramitats per l'Administració de la comunitat autònoma i les entitats que integren l'*administració instrumental* s'ha d'emprar el català, sens perjudici del dret de les persones interessades a ser ateses en la llengua oficial de la seva elecció i a presentar escrits i documents, a fer manifestacions i, si ho sol·liciten, a rebre notificacions en castellà.

2. L'Administració ha de lliurar a les persones interessades que ho sol·licitin en cada cas, en la llengua oficial demanada, un testimoniatge traduït de les actuacions o de la documentació que els afecta. La sol·licitud de traducció no pot comportar cap perjudici o despesa a la persona sol·licitant, ni retards en el procediment ni la suspensió de la tramitació o dels terminis establerts.

⁸ Títol i redacció d'aquest article modificats, en darrer terme, per la Llei 1/2016, de 3 de febrer, esmentada en la nota 1.

⁹ Títol d'aquest article i redacció de l'apartat 1 modificats, en darrer terme, per la Llei 1/2016, de 3 de febrer, esmentada en la nota 1.

CAPÍTOL II DISPOSICIONS SOBRE EL PROCEDIMENT ADMINISTRATIU

Article 45. De l'inici del procediment, la declaració responsable i la comunicació prèvia¹⁰

1. Els procediments s'inicien d'ofici o a sol·licitud de la persona interessada, i se'ls ha d'assignar un codi d'identificació indicatiu del tipus d'expedient de què es tracta i del número correlatiu dins l'any d'inici, que també hi ha de constar.

2. En els procediments iniciats a sol·licitud de la persona interessada adreçats a l'accés o l'exercici d'una activitat de serveis, així com en aquells altres supòsits en què es determini reglamentàriament, es pot presentar una declaració responsable o una comunicació prèvia, que tindran els efectes prevists per la normativa corresponent i, amb caràcter general, permeten des del dia de la seva presentació l'inici de l'activitat, sens perjudici de les facultats de comprovació i inspecció que té atribuïdes l'administració pública.

3. S'entén per declaració responsable el document, subscrit per una persona interessada o per qui la representi, en el qual manifesta que, sota la seva responsabilitat, compleix els requisits establerts normativament per iniciar una activitat econòmica, empresarial o professional, que disposa de la documentació que ho acredita i que es compromet a mantenir el compliment d'aquests requisits durant el temps en què mantengui l'activitat esmentada.

4. S'entén per comunicació prèvia el document subscrit per una persona interessada o per qui la representi, mitjançant el qual es posen en coneixement de l'administració pública les seves dades identificatives i la resta de requisits exigits per exercir un dret o iniciar una activitat.

5. Pot ser exigida per la norma que reguli la presentació de la declaració responsable o la comunicació prèvia la presentació necessària de la documentació acreditativa dels requisits exigits en cada cas.

6. La presentació d'una declaració responsable o una comunicació prèvia faculta l'administració competent a comprovar, per qualsevol mitjà admès en dret i en qualsevol moment, la veracitat de les dades i el compliment dels requisits. En aquest sentit, s'impulsarà la funció inspectora dels òrgans competents i es podrà indicar reglamentàriament un termini per dur a terme les actuacions pertinents.

7. La inexactitud, la falsedat o l'omissió, de caràcter essencial, de qualsevol dada o manifestació a què es refereixi una declaració responsable o una comunicació prèvia, o la documentació acreditativa dels requisits que s'exigeixi, determina la impossibilitat de continuar l'exercici de l'activitat afectada des del moment en què es tenguí constància dels fets, sens perjudici de les responsabilitats penals, civils o administratives que pertoquin.

En el cas que es detecti un error, una inexactitud o una ommissió en les dades declarades que no siguin de caràcter essencial, se suspendrà l'activitat, amb l'audiència prèvia de la persona interessada, i s'instruirà un expedient d'esmena de defectes o, si escau, un de

¹⁰ Article modificat per la Llei 12/2010, de 12 de novembre, esmentada en la nota 1.

sancionador. Si hi ha risc per a les persones o les coses, la suspensió podrà ser adoptada cautelardament de manera immediata mitjançant una resolució motivada.

8. La manca de presentació de la declaració responsable o la comunicació prèvia quan sigui necessari serà objecte de la sanció administrativa corresponent d'acord amb el que disposi la llei sectorial que pertorqui en cada cas.

9. La persona interessada ha d'informar l'administració de qualsevol canvi en les dades incloses en la comunicació prèvia o la declaració responsable des del moment que es presentin fins que acabi l'activitat.

Article 46. Tramitació i custòdia dels expedients

La tramitació dels procediments i la custòdia dels expedients correspon a l'òrgan responsable del procediment, el qual ha d'identificar, si n'és el cas, l'instructor corresponent.

Article 47. Efectes de la presentació de sol·licituds i documents

La presentació de sol·licituds i de documents, d'acord amb el que preveu la legislació bàsica del procediment administratiu comú, produeix efectes quant al compliment dels terminis pels ciutadans. Això no obstant, el còmput del termini establert per resoldre i notificar comença a comptar des de la data d'entrada en el registre de l'òrgan competent per tramitar-los.

Article 48. Actuacions i documentació dels expedients

1. L'instructor del procediment ha de fer constar mitjançant diligència les actuacions que la persona interessada dugui a terme davant l'Administració, o les que faci ell mateix, que siguin d'interès per a la tramitació de l'expedient.

2. Els documents de l'expedient han d'anar correctament foliats per ordre cronològic d'unió d'aquests a l'expedient.

Article 49. Informació dels procediments en tramitació

La informació sobre l'estat o el contingut dels procediments en tramitació, i la identificació de les autoritats i dels funcionaris sota la responsabilitat dels quals es tramiten els procediments, només es pot facilitar a les persones que tenen la condició d'interessades en cada procediment o als seus representants legals, i l'han d'aportar les diverses unitats de gestió de l'Administració de la comunitat autònoma.

Article 50. Durada dels procediments

1. Els terminis màxims per dictar i notificar la resolució expressa en els procediments de competència de la comunitat autònoma són els que fixi la norma reguladora del procediment corresponent i no poden excedir de sis mesos, llevat que una llei n'estableixi un de més ampli o així es prevegi en la normativa comunitària europea.

2. Quan les normes reguladores dels procediments no fixin el termini màxim per dictar i notificar la resolució expressa, aquest termini és de sis mesos.

3. Els terminis màxims per dictar i notificar la resolució expressa en els procediments sancionadors i disciplinaris respecte dels quals la comunitat autònoma disposa de competència normativa són els següents:

- a) Un any, en els procediments ordinaris.
- b) Sis mesos, en els procediments simplificats o abreujats.
- c) El que estableix la normativa procedimental de caràcter específic, si el termini fixat és superior a l'establert en les lletres anteriors.

Article 51. Efectes del silenci

En els procediments iniciats a sol·licitud de persona interessada, el transcurs del termini habilitat per resoldre el procediment i notificar la resolució sense que se n'hagi notificat la resolució expressa faculta la persona interessada per entendre estimada la sol·licitud per silenci administratiu, excepte en els procediments següents, en els quals s'ha d'entendre desestimada:

- a) Els procediments per a la concessió d'ajudes i de subvencions públiques.
- b) Els procediments prevists en una norma amb rang de llei per raons imperioses d'interès general o en una norma de dret comunitari.¹¹

Article 52. Execució dels procediments

Les mesures d'execució previstes en els acords i en les resolucions han de ser ordenades pel mateix òrgan que les ha dictades.

CAPÍTOL III DE LA REVISIÓ DELS ACTES EN VIA ADMINISTRATIVA

Article 53. L'exhauriment de la via administrativa

1. Exhaureixen la via administrativa:

- a) Els actes dictats pel president i pel Consell de Govern.
- b) Els acords de les comissions delegades del Govern i les resolucions dels consellers, llevat que una llei n'estableixi el contrari.
- c) Les resolucions dels recursos d'alçada.
- d) La resolució dels procediments de reclamació o d'impugnació als quals fa referència l'article 59 d'aquesta llei.
- e) Els acords, pactes o convenis que tinguin la condició d'acabadors dels procediments prevists en les normes bàsiques del règim jurídic.
- f) Les resolucions d'altres òrgans, quan una norma de rang legal o reglamentari ho estableixi així.

2. En els ens que integren l'*administració instrumental* exhaureixen la via administrativa els actes emanats dels òrgans de direcció unipersonals o col·legiats, si així ho preveuen els seus estatuts o la norma de creació.

¹¹ Lletre modificada per la Llei 12/2010, de 12 de novembre, esmentada en la nota 1.

SECCIÓ 1a
LA REVISIÓ DELS ACTES I DE LES DISPOSICIONS

Article 54. Revisió d'actes i disposicions nuls

1. Els procediments de revisió d'actes nuls s'inicien d'ofici per l'òrgan autor de l'acte, o a sol·licitud de persona interessada. La resolució d'aquests procediments correspon al conseller competent per raó de la matèria, llevat que l'acte provengui d'una comissió delegada o del Consell de Govern, i en aquest cas correspon al Consell de Govern.

2. En els procediments de revisió d'ofici de disposicions administratives la competència per iniciar-los i resoldre'ls correspon a l'òrgan que les hagi aprovades.

3. *Derogat*¹²

4. La declaració de nul·litat requereix dictamen previ i favorable del Consell Consultiu.

Article 55. Declaració de lesivitat d'actes anul·lables

1. Els procediments per declarar la lesivitat dels actes anul·lables els ha d'iniciar l'òrgan autor de l'acte.

2. La competència per declarar la lesivitat dels actes anul·lables correspon al conseller competent per raó de la matèria, llevat que l'acte provengui d'una comissió delegada o del Consell de Govern, i en aquest cas correspon al Consell de Govern declarar-la.

3. *Derogat*¹³

Article 56. Revocació i rectificació

1. La revocació dels actes de gravamen o desfavorables i la rectificació dels errors materials, aritmètics i de fet en actes i disposicions administratives correspon a l'òrgan que hagi dictat l'acte o la disposició.

2. La rectificació d'errors ha d'especificar, si n'és el cas, els efectes jurídics que se'n deriven, i s'ha de notificar o publicar preceptivament quan faci referència a actes que hagin estat notificats o publicats.

3. Les errates en el text publicat, respecte del text rebut, en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*, poden ser corregides per l'òrgan encarregat del butlletí, tot i que prèviament ho ha de comunicar a l'òrgan del qual hagi emanat l'acte o la disposició objecte de correcció.

SECCIÓ 2a
EL RÈGIM DE RECURSOS

Article 57. Recurs de reposició

1. Contra els actes que exhaureixen la via administrativa es pot interposar amb caràcter potestatiu recurs de reposició davant el mateix òrgan que els dictà.

2. En cap cas no es pot interposar recurs de reposició contra la resolució d'un recurs administratiu, ni en els supòsits prevists en les lletres d) i e) de l'apartat 1 de l'article 53.

¹² Apartat derogat per la Llei 7/2010, de 21 de juliol, esmentada en la nota 1.

¹³ Ídem nota anterior.

Article 58. Recurs d'alçada

1. Els actes dels òrgans de l'Administració de la comunitat autònoma que no exhaureixen la via administrativa, com també els actes de tràmit en aquells supòsits prevists en la normativa bàsica de procediment administratiu, són susceptibles de recurs d'alçada davant l'òrgan superior jeràrquic.

2. A aquests efectes, s'entén que el conseller és l'òrgan superior jeràrquic dels òrgans directius adscrits a la conselleria. En la resta d'òrgans administratius, la jerarquia la determinen les disposicions d'estructura orgànica.

3. Així mateix, es pot interposar recurs d'alçada davant el Consell de Govern, pel que fa als actes dictats per les comissions delegades o pels consellers, quan una llei prevegi que aquests actes no exhaureixen la via administrativa.

4. Els actes i les resolucions dels òrgans superiors de direcció dels ens que integren l'*administració instrumental* de la comunitat autònoma són objecte de recurs d'alçada davant el conseller titular de la conselleria a la qual estiguin adscrits, sempre que aquests actes no exhaureixin la via administrativa.

Article 59. Substitució dels recursos administratius

1. El recurs d'alçada i el de reposició es poden substituir per altres procediments d'impugnació o de reclamació, de conciliació, de mediació i d'arbitratge, davant òrgans col·legiats o comissions específiques que no estiguin sotmesos a instruccions jeràrquiques. Aquesta substitució es pot establir en supòsits o en àmbits sectorials determinats i quan l'especificitat de la matèria ho justifiqui així i, en tot cas, per llei.

2. La resolució d'aquests procediments deixa expedida la via contenciosa administrativa.

Article 60. Recurs extraordinari de revisió

El recurs extraordinari de revisió s'ha d'interposar i s'ha de resoldre en els termes que preveu la legislació reguladora del procediment administratiu comú.

CAPÍTOL IV LES RECLAMACIONS PRÈVIES¹⁴

CAPÍTOL V L'ACTUACIÓ ADMINISTRATIVA EN MATÈRIA TRIBUTÀRIA

Article 62. Procediments en matèria tributària

1. Els procediments administratius en matèria tributària s'han de regir per la seva normativa específica.

2. La revisió d'actes en via administrativa en matèria tributària s'ha d'ajustar al que disposen la Llei general tributària i les disposicions dictades en desplegament d'aquesta llei.

¹⁴ Capítol suprimit per la Llei 1/2019, de 31 de gener, esmentada en la nota 1.

3. Els actes dictats per l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears en matèria tributària són susceptibles de recurs potestatiu de reposició i de reclamació economicoadministrativa davant la Junta Superior d'Hisenda de les Illes Balears, d'acord amb la normativa reguladora d'aquest òrgan.

CAPÍTOL VI **LA CONTRACTACIÓ ADMINISTRATIVA**

Article 63. Règim

Els contractes que formalitzi l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears s'han de regir per la legislació bàsica de l'Estat i per la normativa autonòmica que la desplega.

Article 64. Òrgans de contractació

1. Els consellers són els òrgans de contractació de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears i formalitzen els contractes en nom d'aquesta, sense perjudici de les facultats d'autorització que en aquesta matèria té atribuïdes el Consell de Govern.

2. En l'àmbit de l'*administració instrumental* són òrgans de contractació aquells que especifiquen els seus estatuts.

3. No obstant el que estableixen els apartats anteriors, i sense perjudici de les competències de direcció que corresponen al Consell de Govern, l'òrgan de contractació centralitzada en l'àmbit de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears i dels ens del sector públic autonòmic és el conseller competent en matèria de contractació pública que, a aquests efectes, pot declarar de contractació centralitzada els subministraments, les obres i els serveis que es contractin de forma general i amb característiques essencialment homogènies pels diferents òrgans de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears i pels ens del sector públic autonòmic.¹⁵

Article 65. Junta Consultiva de Contractació Administrativa

1. La Junta Consultiva de Contractació Administrativa és l'òrgan consultiu específic de l'Administració de la comunitat autònoma i de la seva *administració instrumental* en matèria de contractació.

2. Reglamentàriament se n'han de determinar l'adscripció, la composició i el règim de funcionament.

3. La Junta Consultiva de Contractació Administrativa ha de promoure, si n'és el cas, totes aquelles normes o mesures de caràcter general que consideri convenientes per millorar el sistema de contractació, en els aspectes administratius, tècnics i econòmics. Així mateix, li corresponen totes aquelles funcions previstes legalment o reglamentàriament.

¹⁵ Apartat afegit per la Llei 7/2012, de 13 de juny, esmentada en la nota 1.

¹⁶En tot cas, li correspon analitzar la sostenibilitat financera dels contractes de concessió d'obres i de concessió de serveis i els acords de restabliment de l'equilibri del contracte en els termes que preveuen els apartats 3 a 6 de l'article 333 de la Llei 9/2017, de 8 de novembre, de contractes del sector públic, per la qual es transposen a l'ordenament jurídic espanyol les directives del Parlament Europeu i del Consell 2014/23/UE i 2014/24/UE, de 26 de febrer de 2014.

Article 66. Recurs especial en matèria de contractació

1. Contra els actes dels òrgans de contractació es pot interposar un recurs especial en matèria de contractació. Aquest recurs, al qual és aplicable el règim jurídic previst en la legislació bàsica per al recurs de reposició, té caràcter potestatiu, l'ha de resoldre la Junta Consultiva de Contractació i substitueix, a tots els efectes, el recurs de reposició.

2. El recurs es pot interposar davant l'òrgan de contractació o directament davant la Junta Consultiva de Contractació Administrativa. Si el recurs s'interposa davant l'òrgan de contractació, aquest l'ha de trametre a la Junta en el termini de deu dies, amb un informe jurídic i amb una còpia completa i ordenada de l'expedient de contractació. Si s'interposa davant la Junta, aquesta ha de requerir la remissió de l'expedient i l'informe corresponent a l'òrgan de contractació.

3. La competència de la Junta Consultiva per resoldre comprèn també la facultat de suspendre l'execució de l'acte impugnat i, si n'és el cas, l'adopció de mesures cautelars.

4. Els acords que adopti la Junta Consultiva són vinculants per a l'òrgan de contractació que dictà l'acte impugnat.

CAPÍTOL VII POTESTAT SANCIONADORA

Article 67. Principis de la potestat sancionadora

La potestat sancionadora de l'Administració de la comunitat autònoma s'ha d'exercir d'acord amb els principis de legalitat, d'irretroactivitat, de tipicitat, de responsabilitat, de proporcionalitat, de prescripció i d'interdicció de la concurrència de sancions.

Article 68. Òrgans competents

1. L'exercici de la potestat sancionadora correspon als òrgans administratius que la tenen atribuïda expressament per disposició de rang legal o reglamentari. Si no hi ha atribució expressa, la competència per iniciar el procediment sancionador correspon al conseller competent per raó de la matèria.

2. Els òrgans competents per a l'inici del procediment són també competents per ordenar la pràctica d'informacions prèvies, per a la designació d'instructor, per a l'adopció de mesures provisionals prèvies a la iniciació del procediment en casos d'urgència, per a la protecció provisional dels interessos implicats, com també per ordenar les mesures d'execució forçosa.

¹⁶ Paràgraf afegit pel DL 3/2021, de 12 d'abril, esmentat en la nota 1.

CAPÍTOL VIII RESPONSABILITAT PATRIMONIAL

Article 69. El règim de la responsabilitat patrimonial

1. Els procediments de responsabilitat patrimonial tramitats davant l'Administració de la comunitat autònoma, els ha de resoldre el conseller competent per raó de la matèria, amb el dictamen previ, si pertoca, del Consell Consultiu de les Illes Balears.

2. L'òrgan competent per resoldre pot declarar, motivadament, la no admissió de les reclamacions formulades per les persones interessades, sense necessitat d'instrucció, quan la competència material per resoldre-les correspongui a una altra administració pública.

3. ¹⁷En l'àmbit de l'*administració instrumental*, els òrgans competents en matèria de responsabilitat patrimonial i, en especial, la competència per resoldre, pot atribuir-se als òrgans de direcció, unipersonals o col·legiats, si així ho preveuen els seus estatuts o la norma de creació.

Els actes dictats per aquests òrgans en aquesta matèria exhauriran la via administrativa.

Cas que la norma de creació o els estatuts dels ens instrumentals no estableixin els òrgans competents per resoldre, s'hi ha d'aplicar el que estableix l'apartat 1 d'aquest article d'acord amb la conselleria d'adscripció.

TÍTOL VI SERVEIS JURÍDICS¹⁹

CAPÍTOL I L'ASSESSORAMENT JURÍDIC

Article 70. L'Advocacia de la comunitat autònoma²⁰

1. L'assessorament jurídic del president i del Govern correspon, amb caràcter general, als advocats de l'Administració de la comunitat autònoma, els quals s'integren en l'Advocacia de la comunitat autònoma de les Illes Balears.

2. La direcció de l'Advocacia de la comunitat autònoma de les Illes Balears gaudirà de la condició d'òrgan directiu dels que es preveuen en l'article 5.4 d'aquesta llei, assimilat en rang a una direcció general, el titular del qual ha de ser un funcionari públic del cos d'advocats de l'Estat o del cos superior d'advocats de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears.

La regulació, les característiques, el nomenament i el règim de suplència de la direcció de l'Advocacia de la comunitat autònoma s'ha de regir per la normativa reglamentària de

¹⁷ Apartat afegit per la Llei 10/2003, de 22 de desembre, esmentada en la nota 1.

¹⁹ D'acord amb la DA 20a de la Llei 10/2003, de 22 de desembre, esmentada en la nota 1, totes les referències al Departament Jurídic de la Comunitat Autònoma s'han d'entendre realitzades a l'Advocacia de la Comunitat Autònoma.

²⁰ Article modificat per la Llei 10/2003, de 22 de desembre, esmentada en la nota 1.

desplegament d'aquesta llei, i no hi serà d'aplicació el que disposa l'article 12.1 pel que fa al nomenament pel Govern de les Illes Balears.

3. L'estructura i el règim de funcionament de l'Advocacia de la comunitat autònoma, com també el sistema d'accés al cos superior d'advocats de l'Administració de la comunitat autònoma, es regiran per la normativa reglamentària de desplegament que dicti el Consell de Govern.

Article 71. Els serveis jurídics de les conselleries

Totes les conselleries han de disposar d'un servei jurídic, al qual corresponen les tasques d'assessorament en dret dels òrgans superiors i directius de les conselleries i, en els termes que estableixi la norma corresponent, les d'intervenció en els procediments administratius.

Article 72. Coordinació

1. Els serveis jurídics de les conselleries han d'actuar en coordinació amb el *Departament Jurídic* de la comunitat autònoma.

2. Quan raons generals de transcendència especial ho aconsellin, l'òrgan directiu del *Departament Jurídic* pot proposar l'adopció de disposicions reglamentàries i dirigir instruccions als serveis jurídics de les conselleries perquè funcionin millor i per a la unificació de criteris interpretatius i d'actuació. Així mateix, poden constituir-se unitats de coordinació entre el *Departament Jurídic* i la resta dels serveis jurídics.

3. Malgrat el que disposa l'article 8.3 d'aquesta llei, el Consell de Govern, a proposta de la direcció de l'Advocacia, podrà fixar l'estructura orgànica i les funcions dels serveis jurídics de les conselleries a l'efecte d'aconseguir la coordinació efectiva dels serveis esmentats.²¹

CAPÍTOL II LA REPRESENTACIÓ I DEFENSA EN JUDICI

Article 73. Règim general

1. La representació i la defensa en judici de l'Administració de la comunitat autònoma davant tots els ordres i els òrgans jurisdiccionals correspon a l'advocat titular de la direcció de l'Advocacia i als advocats de l'Administració de la comunitat autònoma.²²

2. No obstant el que disposa l'apartat anterior, aquestes funcions també poden correspondre a funcionaris llicenciats en dret o a advocats col·legiats designats per a casos o àmbits concrets, els quals han d'actuar d'acord amb les instruccions fixades a l'efecte per l'òrgan directiu que tenguí atribuïda la direcció del *Departament Jurídic*.

Excepcionalment, també correspon a funcionaris llicenciats en dret o a advocats col·legiats la defensa dels drets de la hisenda de la comunitat autònoma de les Illes Balears provinents de procediments de constrenyiment a judicis universals per insolvència.

²¹ Apartat afegit per la Llei 10/2003, de 22 de desembre, esmentada en la nota 1.

²² Apartat modificat per la Llei 10/2003, de 22 de desembre, esmentada en la nota 1.

3. L'actuació de funcionaris o advocats col·legiats requereix l'habilitació prèvia del conseller competent i l'informe de l'òrgan directiu que tengui atribuïda la direcció del *Departament Jurídic* de la comunitat autònoma.

Article 74. Representació dels ens instrumentals

*Derogat*²³

Article 75. Autoritzacions per actuar

1. La interposició d'accions, el desistiment i l'assentiment en tot tipus de processos per part de l'Administració de la comunitat autònoma requereix l'autorització del Consell de Govern o, en casos d'urgència, la del president, el qual n'ha d'informar el Consell de Govern en la primera reunió que dugui a terme.

2. La decisió de no interposar els recursos possibles davant les resolucions judicials desfavorables requereix l'autorització del titular de la conselleria d'adscripció del *Departament Jurídic*.

3. L'autorització per interposar accions comporta la de seguir el procés en totes les instàncies.

Article 76. Comunicació amb els òrgans judicials

1. Les notificacions, les citacions i la resta de comunicacions judicials adreçades a la representació processal de la comunitat autònoma, perquè es puguin entendre realitzades vàlidament, s'han de practicar a la seu del *Departament Jurídic* de la comunitat autònoma i en la persona d'un dels seus advocats.

2. Els òrgans i les unitats administratives de l'Administració de la comunitat autònoma han d'assabentar el *Departament Jurídic*, amb caràcter d'urgència, de les comunicacions i actuacions judicials de què tinguin coneixement.

3. En la tramesa de documentació i en qualsevol altra relació amb els òrgans jurisdiccionals, les secretaries generals de les conselleries han d'actuar coordinadament amb el *Departament Jurídic*.

TÍTOL VII

DE LES RELACIONS DE L'ADMINISTRACIÓ DE LA COMUNITAT AUTÒNOMA AMB LES ALTRES ADMINISTRACIONS PÚBLIQUES

Article 77. Règim general

1. Les relacions entre l'Administració de la comunitat autònoma i les altres administracions públiques es regeixen, a més de per les previsions d'aquesta llei, per:

- a) La normativa bàsica de l'Estat.
- b) La legislació de consells insulars en les relacions amb aquestes entitats.
- c) La legislació de règim local en les relacions amb les altres entitats que integren l'administració local.

²³ Article derogat per la Llei 7/2010, de 21 de juliol, esmentada en la nota 1.

2. D'acord amb els principis de cooperació i de lleialtat institucional, com també del deure de col·laboració entre administracions públiques, l'Administració de la comunitat autònoma ha d'utilitzar els instruments i les tècniques de col·laboració, coordinació i cooperació previstes a les lleis.

Article 78. Convenis de col·laboració

1. L'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears pot subscriure convenis de col·laboració amb les altres administracions públiques en l'àmbit de les respectives competències.

2. Els convenis que es limitin a establir pautes d'orientació sobre l'actuació de cada administració pública en qüestions d'interès comú o a fixar el marc general i la metodologia per al desenvolupament de la cooperació en una àrea d'interrelació competencial o en un assumpte d'interès mutu, s'anomenen protocols generals.

3. Els convenis poden preveure la constitució d'òrgans de vigilància i control, com també d'organitzacions personificades de gestió.

4. Els instruments de formalització dels convenis han d'especificar, quan pertoqui:

- a) Els òrgans que subscriuen el conveni i la capacitat jurídica amb la qual actua cada una de les parts.
- b) La competència que exerceix cada administració.
- c) El finançament.
- d) Les actuacions que s'acorda desenvolupar.
- e) La necessitat o no d'establir una organització personificada per a la gestió.
- f) El termini de vigència, la qual cosa no n'impedeix la pròrroga si així ho acorden les parts.
- g) L'extinció per causa distinta a la prevista en la lletra anterior, com també la forma de determinar les actuacions en curs per al supòsit d'extinció.

5. Quan es creï un organisme mixt de vigilància i control, aquest ha de resoldre els problemes d'interpretació i compliment que es puguin plantejar respecte dels convenis de col·laboració. Abans de residenciar, quan sigui pertinent fer-ho, el coneixement dels litigis produïts davant els òrgans jurisdiccionals ordinaris, és un requisit procedimental previ intentar la conciliació en el si de l'òrgan mixt esmentat.

Article 79. Convenis i acords de cooperació amb altres comunitats autònomes

1. La comunitat autònoma de les Illes Balears pot subscriure convenis amb altres comunitats autònomes per a la gestió i la prestació de serveis propis de les seves competències, en els termes establerts en l'article 17.1 de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears.

2. Així mateix, la comunitat autònoma de les Illes Balears pot establir acords de cooperació amb altres comunitats autònomes, d'acord amb allò que estableix l'article 17.2 de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears.

Article 80. Firma de convenis i acords

1. Correspon al president de la comunitat autònoma, d'acord amb el que preveu la lletra h) de l'article 11 de la Llei del Govern de les Illes Balears, la firma dels convenis de

col·laboració i dels acords de cooperació amb l'Estat i les comunitats autònomes, com també aquells que es firmin amb òrgans constitucionals o estatutaris.

2. La firma dels convenis que es formalitzin amb l'Administració general de l'Estat i els subscriuin els ministres també correspon al president, el qual pot delegar-la en un membre del Govern.

3. Així mateix, correspon al president la firma d'aquells instruments de col·laboració o cooperació que versen sobre matèries de projecció exterior i de cooperació al desenvolupament que pertoqui subscriure amb institucions públiques d'altres països, sense perjudici que, excepcionalment, la pugui delegar en un altre membre del Govern.

4. En la resta de supòsits, la firma dels convenis correspon al conseller competent per raó de la matèria que en constitueix l'objecte o, si n'és el cas, a qui designi el Consell de Govern, sense perjudici que el president assumeixi aquesta atribució quan així es consideri oportú.

Article 81. Autorització per part del Consell de Govern de convenis i acords

Correspon al Consell de Govern:

- a) L'autorització, d'acord amb el que disposa l'apartat 11 de l'article 19 de la Llei del Govern de les Illes Balears, dels convenis i acords prevists en els apartats 1 i 2 de l'article anterior, independentment de la seva quantia, i també dels instruments de col·laboració i cooperació que preveu l'apartat 3 de l'article anterior.
- b) L'autorització d'aquells que per raó de la quantia així ho exigeix la legislació pressupostària.

Article 82. Registre de convenis i acords

1. Es crea el Registre de convenis i acords, com a instrument de publicitat, transparència i control dels convenis i acords signats per l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears.

2. S'han d'inscriure, com a mínim, en el Registre de convenis i acords aquells que subscriu l'Administració de la comunitat autònoma, o alguna de les entitats que n'integren l'*administració instrumental*, amb qualsevol altra administració o entitat pública.

3. El règim jurídic, el funcionament i l'adscripció orgànica del Registre de convenis i acords s'han de determinar reglamentàriament.

Article 83. Plans d'actuació conjunta

1. L'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears i les altres administracions públiques poden concertar plans d'actuació conjunta, quan en un determinat sector administratiu concorri una comunitat d'interessos.

Els plans d'actuació conjunta han de fixar, mitjançant programes anuals, el desenvolupament que cada administració dins el seu àmbit ha de dur endavant per assolir les finalitats proposades, com també els compromisos i els mitjans que aquests compromisos impliquen.

2. Els plans d'actuació conjunta s'han de publicar en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears* una vegada els òrgans competents de les administracions que els concertin els hagin aprovat.

3. En l'àmbit de l'Administració de la comunitat autònoma, correspon al Govern, mitjançant acord, la facultat d'aprovar els plans d'actuació conjunta amb altres administracions, sense perjudici que, excepcionalment, la pugui delegar en un altre membre del Govern.

Article 84. Organitzacions personificades de gestió

Per a finalitats d'interès comú, l'Administració de la comunitat autònoma pot constituir amb altres administracions públiques organitzacions personificades de gestió que poden adoptar les formes següents:

- a) Consorcis.
- b) Societats mercantils públiques.

Article 85. Consorcis

1. El Govern de les Illes Balears pot acordar la creació o la integració de l'Administració de la comunitat autònoma en consorcis amb altres administracions públiques i, si s'escau, amb entitats sense ànim de lucre, entre les quals hi hagi una comunitat d'interessos per a la consecució de finalitats d'interès públic comú.

2. L'acord de creació, que ha d'incloure els estatuts del consorci, o l'acord d'integració, que ha d'incloure la ratificació o l'adhesió a uns estatuts preexistents, han de ser objecte de publicació en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*. Els estatuts han de determinar les finalitats del consorci, així com les particularitats del règim orgànic, funcional i financer.

3. Els òrgans de direcció dels consorcis han d'estar integrats per representants de totes les entitats consorciades, en la proporció que es fixi en els estatuts respectius, els quals han d'atendre l'aportació financera i patrimonial de la comunitat autònoma per fixar-ne la representació.

4. Els consorcis adscrits a l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears, d'acord amb els criteris que estableix la legislació estatal bàsica relativa al règim jurídic de les administracions públiques i del sector públic, han de sotmetre la seva organització i la seva activitat a l'ordenament autonòmic.²⁴

Article 86. Societats mercantils públiques

*Derogat*²⁵

²⁴ Apartat modificat, en darrer terme, per la Llei 12/2015, de 29 de desembre, esmentada en la nota 1.

²⁵ Article derogat per la Llei 7/2010, de 21 de juliol, esmentada en la nota 1.

DISPOSICIONS ADDICIONALS

Disposició addicional primera

S'exceptuen de l'aplicació del règim previst en aquesta llei per als òrgans col·legiats el Consell de Govern de les Illes Balears i les comissions delegades del Govern.

Disposició addicional segona

1. Contra els actes administratius dictats pels consells insulars en l'exercici de les competències que els hagi atribuït la comunitat autònoma per delegació, pertoca la interposició del recurs en interès de la delegació davant el Consell de Govern de les Illes Balears, d'acord amb el que preveu la Llei 8/2000, de 27 d'octubre, de consells insulars.

2. El termini per a la resolució i la notificació del recurs en interès de la delegació és de tres mesos i li són aplicables tots els principis generals dels recursos administratius prevists en la legislació bàsica del procediment administratiu comú.

3. En els procediments d'impugnació contra actes administratius emanats de corporacions de dret públic o d'altres entitats, la resolució dels quals correspon a l'Administració de la comunitat autònoma, i respecte dels quals no s'ha establert un termini, s'entén que el termini de resolució i notificació és de tres mesos.

Disposició addicional tercera

Totes les referències que la legislació vigent fa a les secretaries generals tècniques i als secretaris generals tècnics s'entenen fetes, respectivament, a les secretaries generals i als secretaris generals.

Disposició addicional quarta

En el termini d'un any des de l'entrada en vigor d'aquesta llei, l'Administració de la comunitat autònoma ha de fer l'inventari general dels òrgans col·legiats integrats en l'Administració.

Disposició addicional cinquena

Llevat que una llei disposi una altra cosa, les determinacions lingüístiques establertes en els articles 43 i 44 són també exigibles:

- a) Als consells insulars.
- b) A les entitats que integren l'administració local de les Illes Balears.
- c) A les entitats instrumentals que depenen de les administracions esmentades a les lletres anteriors.
- d) A les corporacions de dret públic de les Illes Balears.
- e) Als concessionaris de serveis públics de competència de les administracions de les Illes Balears.

Disposició addicional sisena

Els ciutadans de les Illes Balears s'han de poder relacionar amb l'Administració de la comunitat autònoma per vies informàtiques o telemàtiques. A aquest efecte, el Govern ha d'establir el marc normatiu que ha de permetre:

- a) La tramitació total o parcial dels procediments per vies informàtiques o telemàtiques.
- b) La comunicació directa amb els òrgans i les unitats administratives, com també la formulació de sol·licituds i d'altres manifestacions.

Disposició addicional setena

1. El Govern de les Illes Balears ha d'establir, progressivament, les modificacions normatives necessàries per a la racionalització i per a la simplificació dels procediments administratius vigents.

2. L'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears ha de mantenir actualitzat l'inventari dels procediments administratius de la seva competència, amb indicació, com a mínim, dels aspectes següents:

- a) Òrgan competent per a la seva resolució.
 - b) Normes en què es concreta la regulació del procediment.
 - c) Terminis màxims de resolució i notificació i efectes del silenci administratiu.
3. Aquest inventari, actualitzat degudament, s'ha de publicar anualment.

Disposició addicional vuitena

El sistema de gestió documental dels arxius de l'Administració de la comunitat autònoma s'ha de determinar reglamentàriament, i s'entén aquest sistema com les actuacions de planificació, control, ús, conservació, eliminació i transferència de documents, amb l'objectiu de racionalitzar-ne i unificar-ne el tractament i aconseguir-ne una gestió eficaç i rendible.

DISPOSICIÓ TRANSITÒRIA ÚNICA²⁶

DISPOSICIÓ DEROGATÒRIA ÚNICA

Queden derogades totes les disposicions de rang igual o inferior en allò que s'oposin al que estableix aquesta llei o ho contradiguin, i expressament:

- a) Els preceptes de la Llei 5/1984, de 24 d'octubre, de règim jurídic de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears que resten vigents.
- b) La disposició addicional segona de la Llei 4/2001, de 14 de març, del Govern de les Illes Balears.
- c) La Llei 5/1994, de 30 de novembre, de representació i defensa en judici de l'Administració de les Illes Balears.
- d) Els apartats 1 i 2 de l'article 10 de la Llei 3/1986, de 29 d'abril, de normalització lingüística.

²⁶ Disposició derogada per la Llei 7/2010, de 21 de juliol, esmentada en la nota 1.

DISPOSICIONS FINALS

Disposició final primera

S'autoritza el Govern de les Illes Balears per dictar les disposicions necessàries per al desplegament d'aquesta llei.

Disposició final segona

Aquesta llei començarà a vigir tres mesos després que s'hagi publicat íntegrament en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.